

De adviezen, tips en suggesties in deze folder zijn afkomstig van werkgevers en werknemers, die ervaring hebben met kanker en werk.

Ook is dankbaar gebruik gemaakt van de expertise van in kanker en werk gespecialiseerde bureaus, bedrijfsartsen, bedrijfsverpleegkundigen, medisch specialisten, oncologieverpleegkundigen en wetenschappelijk onderzoekers.

We streven er naar dat naast werkgevers ook werknemers met lymfklierkanker kennisnemen van deze folder. En de folder aan hun werkgever of direct leidinggevende overhandigen.

Er zijn ook werkgeversfolders over andere specifieke kankersoorten en werk. Zie hiervoor de website www.kankerenwerk.nl.

Deze folder is een initiatief van patiëntenbeweging Levenmetkanker

In samenwerking met Stichting Hematon

Aan de ontwikkeling werkten mee:

Mario van Mierlo,
VNO-NCW en MKB-Nederland
Wouter van Ginkel,
Werkgeversforum Kroon op het Werk
Tomas Rejda,
bedrijfsartsconsulent - NVAB
Helen van Dijk, oncologieverpleegkundige - V&VN

Met dank aan subsidie van Stichting Instituut Gak

Levenmetkanker, september 2015
Ontwikkeling: Tamara Raaijmakers
Redactie: Jolanda Hamers

Jaarlijks circa 3.500 mensen

70-90% overlevingskans bij vroege ontdekking

Steeds meer mensen met lymfklierkanker werken

Zelden volledige arbeidsongeschiktheid

Voorwaarden: begeleiding op maat

In gesprek blijven

Doorlopende aandacht voor het werk

LYMFKLIERKANKER EN WERK

informatie voor werkgevers

Deze folder biedt u als werkgever informatie over de gevolgen van lymfklierkanker voor het werk. Het uitgangspunt is dat uw medewerker u over de ziekte heeft verteld. Wettelijk gezien hoeft dat niet. In de praktijk blijkt dat openheid en in gesprek zijn bijdragen aan het kunnen blijven werken met kanker.

Bij deze folder hoort de brochure 'Kanker en werk, informatie voor werkgevers'. Deze brochure is te downloaden van: www.kankerenwerk.nl.

De diagnose lymfklierkanker, wat kan ik als werkgever doen?

De diagnose lymfklierkanker is ingrijpend. Het confronteert uw medewerker, uzelf en directe collega's met een levensbedreigende ziekte. Iedereen reageert daar anders op. Ook speelt werk in ieders leven een andere rol. En de kijk op werk kan veranderen door de ervaring met kanker. Dit maakt dat de afstemming over het werk met uw medewerker **maatwerk** is. Deze folder gaat in op de effecten van de behandeling van lymfklierkanker voor het werk.

Deze folder is een aanvulling op de algemene brochure **Kanker en werk, informatie voor werkgevers**. Daarin staat wat u als werkgever kunt doen als uw medewerker kanker heeft. Met praktische tips en suggesties om het werk samen met uw medewerker vorm te geven.

ADVIES Het is van belang om samen met uw medewerker te bekijken hoe het ziekteproces verloopt en hoe werk daarin een plaats krijgt. Met als advies: als werken mogelijk is, stimuleer dat uw medewerker aan het werk blijft.

DOEN Doe kennis op over lymfklierkanker. U hoeft geen medicus te zijn om uw medewerker goed te begeleiden. Het is wel handig om enig inzicht te hebben in de gevolgen van de behandeling van lymfklierkanker en de mogelijke gevolgen voor het werk. Op de volgende bladzijde vindt u een overzicht.

NIET DOEN Ervan uitgaan dat uw medewerker geen contact met het werk wil, en niet wil of kan werken tijdens de behandeling. Iedereen reageert anders op de behandeling en de gevolgen daarvan. Blijf contact houden en vraag aan uw medewerker hoe het gaat. En bespreek op welke manier het werk een plaats krijgt tijdens de behandeling.

TIP Om de gevolgen van de behandeling te vertalen naar het werk, kunt u de bedrijfsarts gericht informatie laten inwinnen bij de behandelend arts of (oncologie)verpleegkundige. Dit kan alleen met toestemming van uw medewerker.

Weer aan het werk

ADVIES Als het kan, uw medewerker stimuleren zo snel mogelijk aan het werk te gaan. Wel in wederzijds overleg en met een gefaseerde opbouw van het aantal uren. In de brochure Kanker en Werk en op www.kankerenwerk.nl vindt u meer informatie hierover.

DOEN Bekijk samen met uw medewerker of er aanpassingen in het werk, de werktijden of de werkomgeving nodig zijn. En welke ideeën de medewerker daarover heeft.

NIET DOEN Uw medewerker pushen weer aan het werk te gaan. Dat werkt vaak averechts. Denk ook niet dat na de behandeling geen extra aandacht voor uw medewerker meer nodig is. Houd rekening met mogelijke vermoeidheid, concentratie- en geheugenproblemen, en een mogelijke terugslag fysiek en of psychisch. Ook kan er onzekerheid zijn over de terugkeer van de kanker of mogelijke uitzaaiingen.

TIP Stimuleer dat uw medewerker lichamelijk actief is en werkt aan de eigen belastbaarheid. Dit kan via (werkgerichte) revalidatieprogramma's, sporten of bewegen (onder begeleiding). Steeds vaker kan dit ook tijdens de behandeling.

De behandeling en mogelijke gevolgen voor het werk

Lymfklieren zijn de zuiveringsstations van het lichaam, waarin bacteriën en virussen onschadelijk worden gemaakt. Lymfklieren bevinden zich in de hals, oksels en liezen. Ze komen ook voor langs de luchtpijp, de longen, de darmen en achter de buikholte. Ook bevindt lymfklierweefsel zich in het beenmerg in de botten. De behandeling van lymfklierkanker bestaat uit chemotherapie en of bestraling. Ook komen immuuntherapie en stamceltransplantatie voor. Soms vindt er geen behandeling plaats in afwachting van het moment dat er meer klachten ontstaan. Er is dan sprake van zogenaamd 'wait

and see' beleid, waarbij de ontwikkeling van tumor wordt gevolgd door regelmatige controle-onderzoeken. De tabel geeft een samenvatting van mogelijke gevolgen van de behandeling, ook voor het werk. Deze zijn niet voor iedereen gelijk. Wel is het in alle situaties van belang dat er rekening wordt gehouden met infectiegevaar: lymfklierkanker tast de afweer van het lichaam aan. Voorkom ook blootstelling aan gevaarlijke stoffen. Dit geldt uiteraard voor al uw medewerkers, maar in het bijzonder voor uw medewerker met lymfklierkanker die extra kwetsbaar is doordat het immuunsysteem is aangetast.

Behandeling	Gevolgen	Lange termijn gevolgen	Rekening mee houden in het werk
Wait and See	Onzekerheid, geestelijke spanning.	Onzekerheid, geestelijke spanning.	Mogelijke problemen hierdoor op het werk.
Bestraling (radiotherapie)	Stijfheid van spieren, vocht vasthouden (oedeem).	Vermoeidheid.	Mogelijk beperkingen bij fysiek zwaar werk (tillen, duwen).
Chemotherapie	Misselijkheid, braken, wondjes in de mond, gewichtsproblemen, vermoeidheid, haaruitval.	Psychische klachten, vermoeidheid, concentratie- en geheugenproblemen. Schade aan organen (huid, hart, longen, gehoor, schildklier) en het zenuwstelsel, onvruchtbaarheid.	Als uw medewerker aangeeft te kunnen werken tijdens de behandeling, bekijk welke aanpassingen in het werk nodig zijn, zoals afgebakende taken zonder tijdsdruk. Bekijk ook mogelijkheden om meer flexibel of thuis te werken.
Immuuntherapie	Griepig gevoel, koorts, hoofdpijn, maagdarmproblemen.	Vermoeidheid.	Behandeling die gemiddeld een jaar duurt.
Stamcel-transplantatie	Misselijkheid, braken, diarree, haaruitval, irritatie van slijmvliezen (mond, keel, ogen), verhoogde kans op infecties en bloedingen, vermoeidheid.	Psychische klachten, botontkalking (hoger risico op botbreuken), gewichtstoename.	Houd rekening met een langere tijd van klachten: de therapie duurt gemiddeld 5 jaar.